

PUSTOPAS (17) *av*

pustopas (16), **pustupas** (1); pustopas : pustupas *RejZwierc* (8:1).

o *prawdopodobnie jasne (tak w pusto)*; -a (16), -ã (1); -a : -ã *RejZwierc* (8:1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (cztery z niżej notowanych przykładów) i XVIII w. w objaśnieniu s.v. pustopasz sb.

1. *Bez dozoru, bez opieki; bez kontroli; samowolnie; beztrosko* (14) : Czãły nãlze iãko plynã/ A iãko mgłã z wiãtrem ginã/ A my przedliẽ nic nie dbamy/ Prãwie puftopãs mieľzkamy [= *żyjemy*]. *RejZwierc* 232v.

W porównaniach (3): *RejWiz* 57v, 178; tedy to iest wielka rzecz/ [...] wzgãrdziã ftraż y mocnã á pewnã obronẽ nád łobã/ odpãdziã Anyolã fwiãtego od siebie/ á chodziã tãk iãko iãkie bydlẽ ábo iãkie źwirzẽ puftopãs *RejPos* 331v.

Zwroty: »bujãc pustopas« (2): *RejWiz* 175; A nie thylko áby nã czo cudzego pomnieã miaľ [*niedbały*]/ ále y o fwym włãlnym nic nie myľli/ iedno tãk łobie buia puftopas poki żytã poty bytã. *RejZwierc* 100.

»pustopas chodziã« [*szyk zmienny*] (8): Wielz że iest Boża wola ábychmy tãk żyli [*w małżeństwie*]/ A puftopãs iãko źwirz nigdy nie chodzili. *RejWiz* 57v, 88v, 138v, 139, 178; *RejPos* 331v; przyľzedł do niego ieden zacny mieľzczãnin ktoremu łie thy vftãwy Solonowe nie podobãły/ wolały byľ tãk puftupas chodziã. *RejZwierc* 83v [*idem [WerReguła]*]; mnimieli áby bydlõ tãk puftopãs miedzy chroľty chodziõ *RejZwierc* 163v; [*WerReguła* 120 (*Linde*)].

Szereg: »pustopas swowolnie« (1): [*człowiek*] Ma łwe dzyatki łprãwowaã roľtropnym ćwiczeniem. Aby Bogu y ludzjom potym godny byľy/ A puftopãs łwowlonie nigdy nie chodzily. *RejWiz* 88v.

Przen (3) :

W porównaniach (2): Nerozmyľlny chłop iãko dzikie źwirzẽ/ Co mu puftopãs wľzytko we łbie gmerze. *RejZwierc* 214v, 115v.

Zwroty: »pustopas biegaã« (1): áby [*krótkie a omyľne czasy*] puftopãs iãko bydlõ wiefieni wolno nie biegãły/ ále iźby byľy w mocy á w pilney opãtrznõciã człowiekã kãżdego bãcznego *RejZwierc* 115v.

»bujãc pustopas« (1): A tãk wielki to rozum/ gdy łie łam rozľãdziľz/ Mocno s fwym przyrodzeniem/ á iź ciãło rżãdziľz. A nie daľz mu łwey woley/ áby o łwey mocy/ Tãk buiãłõ puftopãs y we dnie y w nocy. *RejWiz* 190.

2. *Sam, jeden a. samego, bez innych* (3) :

W porównaniu (1): Abowiem ktho tego [*przyjaciela*] nie ma/ [...] [*jest*] iãko on zubr odynieã co go od siebie łtãdo wybije/ iź iedno łam puftopãs chodzi/ á żadnego łpoľku z inemi źwirzety nie vzywa. *RejZwierc* 88v.

Zwroty: »sam pustopas chodziã« (1): *RejZwierc* 88v *cf W porównaniu*.

»pustopas [*kogo*] wypuľciã« = *zostawiã samego; tu: bez wojska, tj. ze zbyt maľym wojskiem* (1): Y kazãli czwartã czẽść dãwãc nã obronẽ/ Y nie zle ozdobili tẽ łławnã Koronẽ. Pãnã ktorym Polacy zãwżdy łie zdobili/ Puftopãs go nã pole wolno wypuľcili. *RejZwierc* 245.

a. *Bezpотomnie* (1) :

Zwrot: »pustopas schodzić« (1): Pátrż iefli to lekka rzecz gdy czáfy przychodzą/ Iż krolowie puftopás bez potomftwá fchodzą. *RejZwierc* 249.

Szereg: »pustopas, bez potomstwa« (1): *RejZwierc* 249 *cf* *Zwrot*.

AN